Voordracht voor de College vergadering van 03 september 2024

Portefeuille: Juridische Zaken (5)
Agendapunt: B2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van de Eerste Staat van de juridische functie

Het college van burgemeester en wethouders besluit

kennis te nemen van de eerste Staat van de juridische functie die per dagmail aan de raad zal worden gezonden.

Kernboodschap

Het Programma juridische vernieuwing beoogt het vertrouwen van de burger in de gemeente Amsterdam te verbeteren.

In de notitie Vertrouwen begint bij de overheid (januari 2022), die de start van het Programma vormde, is toegezegd dat wij als gemeente ook naar onszelf zouden kijken.

Deze eerste Staat van de juridische functie geeft voor het eerst in één document een overzicht van de juridische werkzaamheden binnen de gemeente Amsterdam over 2023 in cijfers en tekst.

Deze Staat dient als basis en zal jaarlijks worden verfijnd qua data en kan op den duur worden uitgebreid naar het primaire proces en de uitvoering.

Bestuurlijke achtergrond

Het Programma juridische vernieuwing is met de Raadsinformatiebrief 'Vertrouwen begint bij de overheid' van 13 jan 2022 gestart. Sindsdien zijn diverse voortgangsbrieven aan de Raad gestuurd, waarvan de laatste op 27 februari 2024. Daarin werd toegezegd te proberen de eerste Staat van de juridische functie voor de zomer aan de Raad te zullen sturen.

Bestuurlijke prioriteit

Het Programma juridische vernieuwing maakt deel uit van het coalitieakkoord.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, lid 1, aanhef en onder a (dagelijks bestuur) en 169 (informatieplicht aan raad) gemeentewet.

Onderbouwing besluit

De Staat van de juridische functie geeft inzicht in de inhoud en de omvang van onze juridische functie: de organisatie van het werk, de kosten alsmede de aantallen beschikkingen, bezwaarschriften en gerechtelijke procedures. Verder wordt ingegaan op het programma juridische

vernieuwing, de kwalitatieve en kwantitatieve duiding van wet- en regelgeving, en de trends 'openbaarheid' en 'digitalisering en technologische ontwikkeling' en de gevolgen daarvan.

- Beeld 2023:
    - invoering of wijziging beleid heeft tot vermeerdering van het aantal bezwaarschriften en procedures geleid (o.a. Aanpak bijplaatsingen bij afvalcontainers, wijziging woonruimteverdeling en de beperking openings- en venstertijden in het Wallengebied).
    - Externe factoren zoals de 'no cure no pay' bureaus die actief waren bij beslissingen van belastingen.
    - 90% van de 163.000 ingediende bezwaarschriften in hetzelfde jaar afgedaan. In 2023 werd in een kleine 300 bestuursrechtzaken hoger beroep ingesteld, vooral door de burger of ondernemer.
    - De gemeente was in zo'n 130 civielrechtelijke zaken (erfpacht, bouwrecht enz.) betrokken waarbij zij slechts in 1% van de gevallen de eisende partij was.
    - Ongeveer 35 geschillen konden via mediation worden afgedaan.
    - In 2023 werden meer Woo verzoeken afgehandeld dan er werden ingediend. Er is een stijging aan Woo-bezwaren en beroepen die is gerelateerd aan de extra inspanning om Woo-zaken af te doen.
- Aanbevelingen voor 2024 en volgende jaren:
    - registratie van meer data en meer uniformiteit in de registratie (zelfde begrippen) voor verdergaande analyse;
    - overwegingen voor bezwaar en beroep in kaart brengen en leren van verloop van bezwaar- en beroepsprocedures;
    - de inzet van juristen op Woo-verzoeken buiten het Woo-team en de effecten van actieve openbaarmaking inzichtelijk maken;
    - borging van CobrA in ambtelijke en bestuurlijke besluitvorming en automatiseren zodat AI analyses mogelijk worden.

Met deze Staat worden de volgende toezeggingen afgedaan of nader ingevuld:

- Toezegging TA2023-001400 (maatschappelijke ondersteuning) van wethouder Scholtes n.a.v. vragen van raadslid Van Pijpen dat rapportages over aantallen en typen zaken en de inzet van alternatieve geschilbeslechting zullen worden gemaakt;
- Nadere invulling van de door u als burgemeester bij raadsbrief van 30 oktober 2023 ter beantwoording van vragen commissie FKD afgedane toezegging over de specificatie van advocaatkosten;
- Nadere invulling van de door u, mede namens het college, gedane toezeggingen in de 3e voortgangsbrief juridische vernieuwing van 27 febr 2024 over:

1. het verzoek van D66 om een overzicht van het aantal hoger beroepen dat door de gemeente is ingesteld, uitgesplitst naar stadsdelen en directies en
2. een uiteenzetting van de juridische gevolgen van AI en de maatregelen die de gemeente daarvoor binnen de juridische werkzaamheden treft. De Staat van de juridisch functie zal per dagmail aan de gemeenteraad worden gezonden. Dit najaar volgt in de volgende voortgangsbrief Betrouwbare en rechtvaardige overheid een nadere toelichting op deze Staat. Evenals een bestuurlijke reactie op het rapport van de Staatscommissie rechtsstaat van 10 juni 2024 'De gebroken belofte van de rechtsstaat- tien verbetervoorstellen met oog voor de burger'.

Participatie

Van inspraak of participatie is afgezien omdat het beleidsvoornemen uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op interne of organisatorische aangelegenheden van de gemeente (artikel 2, lid 4 aanhef en onder d Algemene inspraakverordening).

Financiële onderbouwing

nee

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

Moet het besluit bekendgemaakt worden in het Gemeenteblad of de Staatscourant? Zie dan voor meer informatie de instructiepagina op intranet. Elk bekend te maken besluiten moet als bijlage bij de voordracht worden gevoegd.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-050806	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-050807	1e Staat van de juridische functie DEF.pdf (pdf)
AD2024-050808	Raadsinformatiebrief Staat Juridische Functie.pdf (pdf)
AD2024-050809	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten